

Asociace poskytovatelů sociálních služeb ČR

Vančurova 2904, 390 01 Tábor • IČ: 60445831 • DIČ: CZ60445831

e-mail: apsscr@apsscr.cz • www.apsscr.cz

tel.: 381 213 332 • datová schránka: 6c63cgd

V Táboře 4. listopadu 2025

Stanovisko APSS ČR: Postup při dlouhodobém nevyužívání pobytové sociální služby uživatelem

Asociace poskytovatelů sociálních služeb vydává stanovisko na základě dotazu uvedeného níže.

Dotaz:

Rádi bychom požádali o odborné doporučení v záležitosti, která se týká poskytování pobytové sociální služby v našem zařízení. Uživatelka našeho domova uzavřela smlouvu o poskytování pobytové sociální služby, kterou zpočátku plně využívala. V období od června do srpna však byla v zařízení fyzicky přítomna pouze sedm dní, přestože má službu smluvně sjednanu jako celoroční pobytovou. V měsíci září byla odhlášena na celý měsíc.

V praxi tedy dochází k tomu, že lůžko je dlouhodobě blokováno, ačkoliv není reálně využíváno. Chtěli bychom nabídnout toto místo dalším čekajícím zájemcům o pobytovou službu, vzhledem k tomu, že kapacita je omezená. Rádi bychom s uživatelkou a její rodinou otevřeli jednání, při kterém bychom společně zvážili, zda budou chtít i nadále využívat pobytovou službu v plném rozsahu, nebo zda by nebylo vhodnější ukončit smlouvu a případně v budoucnu podat novou žádost o umístění.

Alternativou by mohlo být také využití jiných forem pomoci, například odlehčovací služby, terénních služeb v domácím prostředí či jiného vhodného typu podpory.

Sociální pracovnice, DpS a DZR

Odpověď:

Dotaz otevírá mnoho dalších otázek, bohužel jejich zodpovězení není možné bez znalosti všech potřebných okolností. Níže proto uvádíme zásadní otázky, které je potřeba si při řešení této situace zodpovědět.

1. Byla správně určena „indikace“ formy a druhu služby pro danou osobu s ohledem na její potřeby a nepříznivou sociální situaci? Je nutné si ověřit, zda i nadále daná uživatelka splňuje kritéria pro poskytování tohoto druhu sociální služby. Pokud uživatelka takto intenzivní péči nepotřebuje a využívá pouze ubytování (např. vyřešila bydlení vnuka v původním bytě), je to důvod pro zamyšlení se nad vnitřními procesy v organizaci – v tomto případě nad způsobem určování indikace žadatele pro daný druh a formu služby.
2. Jsou ve smlouvě o poskytování sociální služby dostatečně upravené důvody pro ukončení poskytování? Zatímco § 91 odst. 3 zákona č. 108/2006 Sb. upravuje důvody pro odmítnutí uzavření smlouvy o poskytování sociálních služeb, u výpovědních důvodů a výpovědní lhůty

Asociace poskytovatelů sociálních služeb ČR

Vančurova 2904, 390 01 Tábor • IČ: 60445831 • DIČ: CZ60445831

e-mail: apsscr@apsscr.cz • www.apsscr.cz

tel.: 381 213 332 • datová schránka: 6c63cgd

předpokládá jejich úpravu ve smlouvě (a také ve vnitřních předpisech organizace). Pokud je tento zákonný požadavek upraven jen velmi obecně, měl by poskytovatel sociálních služeb zvážit lépe vyhovující úpravu, případně prostřednictvím dodatků výpovědní lhůtu včetně výpovědních důvodů sjednat i se stávajícími uživateli.

3. Co je skutečným důvodem nevyužívání služby? Důvodů může být mnoho, některé jsou zcela akceptovatelné, jiné naopak otevírají cestu pro vyjednávání o ukončení služby. Poskytovatel tak může například zjistit, že důvody nejsou důvodem pro ukončení služby, ale spíše podnětem pro vhodnou intervenci sociálního pracovníka nebo jiného odborného pracovníka.

Pro dokreslení si dovolíme naznačit několik možných scénářů:

- a) Rodina o klientku pečovala doma, ale postupem času se péče pro ni stala problémem vedoucím k ohrožení jednotlivých členů (zdravotní problémy, problémy s ekonomickou situací, narušení mezilidských vztahů). Po přijetí klientky do zařízení se rodina „dala dohromady“, opět se konsolidovala, a nyní řeší horší adaptaci klientky (např. členové rodiny, kteří původně pečovali o klientku, mohou pociťovat vinu, že se nepodařilo klientku udržet v domácí péči).
- b) Klientka je zvyklá trávit letní dobu na „dovolené u moře“, což jí rodina ráda umožňuje.
- c) Klientka je nemocná, rodina bez informování poskytovatele zajistila léčbu v zahraničí.

Na závěr nám dovoluete vás podpořit v rozhodnutí jednat s uživatelkou a její rodinou o vzniklé situaci. Prostřednictvím jednání můžete co nejlépe nazřít na celou situaci a najít vhodné řešení.

Mgr. Petr Hanuš, ředitel odborných sekcí

Mgr. Andrea Faltysová, DiS., MBA, předsedkyně Profesního svazu sociálních pracovníků v sociálních službách APSS ČR

Mgr. Bc. Andrea Tajanovská, DiS., místopředsedkyně Profesního svazu sociálních pracovníků v sociálních službách APSS ČR